

og ved Afgørelse fra Raadets Side. Men naar den er fastsat, og naar vi har indrettet os derpaa, er der ogsaa en Maksimalgrænse, som Landene ikke maa overskride, og jeg er overbevist om, at vi i vort Land ikke i noget Parti vil have nogen Fristelse i den Henseende, og jeg er ligeledes overbevist om, at det fra Vestres Side er et Ønske, at vi kommer saa langt ned som muligt. Jo flere Millioner der kan spares, naar vi træder ind i Folkenes Forbund, desto glædeligere er det for os. Men vi vil ikke gøre Forsøg paa at bilde Folket ind, at vi kan træde ind i Folkenes Forbund, uden at der er en Ydelse, som skal gives, en Minimalgrænse, hvorunder vi ikke kan komme. Hvis man siger noget andet, hvis man rejser omkring og taler om, at her er kun en Maksimalgrænse, man kan blive ved at nedsætte og nedsætte, giver man ikke en sand og redelig Oplysning overfor vort Folk, og det har Folket Krav paa.

Saa siger man: Men noget er der vel dog, som kan gøres nu straks, der er vel nogle Nedsættelser, der kan finde Sted straks, saa at vi ikke behøver at afvente Afgørelsen fra Folkenes Forbunds Raad. Her maa jeg sige, at jeg tror ogsaa, der er noget, som kan gøres straks, og jeg vil henvise til, at ifølge Loven af 1909 om Befæstningsanlæg hedder det i § 3, at i 1922 inden den 31. Marts vil de nuværende Befæstningsanlæg omkring København, Landbefæstningen, alle de Anlæg, som ikke kommer ind under Søbefæstningen, være at nedlægge, Arealerne skal overgives til Finansministeriet, og Kanønerne skal føres ind i Beholdningen. Her staar nævnt, hvad det er, der kan nedlægges til den Tid: Vestenceinten, Husumenceinten, Oversvømmelsesanlægget, Glad-saksefortet, Bagsværdfortet, Lyngbyfortet, Fortunfortet, Tinghøjbatteriet, Buddinge-batteriet, Vangedebatteriet, Gentoftebatte-riet, Bernstorffbatteriet, Vestre og Østre Ordrupkratbatteri og Christiansholmslinien andtagen Hvidørebatteriet. Da vi forhandlede om denne Lov, ønskede jeg og stillede Forslag om, at det kunde ske allerede i 1918, jeg mente ikke, det vilde være nødvendigt at opretholde disse Foranstaltninger til 1922. Imidlertid ønskede man fra Landstingets Side at beholde dem til 1922

eller endnu længere, og der blev altsaa en Overenskomst derom, saaledes som den her er vedtaget. Det er min Tro, at der vilde slet ikke ske nogen som helst Skade ved, at vi traf Foranstaltninger til Nedlæggelse af disse Anlæg allerede nu samtidig med Ophævelsen af Bestemmelserne i Hærloven om Artilleribatailloner og uden nu at oprette en Afdeling Feltartilleri. Det vilde i alt Fald være et Skridt i den Retning, i hvilken Ønskerne gaar, nemlig i Retning af Indskrænkning af vort Militærvæsen; men jeg er noget betænkelig ved at gaa videre, indtil vi faar nogen Besked fra Folkenes Forbunds Raad om, hvad Minimalgræsen er. Imidlertid er det Spørgsmaal, som skal forhandles dels i Militærkommissionen, dels eventuelt paa Rigsdagen, og det maa man se at komme til Rette om, men det er altsaa noget af det, som kommer til at ligge for.

Saa har man sagt: Naar vi nu gaar til en Grundlovforhandling, maa der ogsaa træffes en Bestemmelse om, at Kongen skal ikke kunne erklære Krig eller slutte Fred paa egen Haand, og Bestemmelsen om dette Forhold maa tages ud af Grundloven. Nu skal jeg ikke have noget derimod, jeg tror nemlig, at den virkelige Tilstand bliver ganske den samme, enten Bestemmelsen staar der eller ej, thi saaledes som vor Forfatning er, kan Kongen jo ikke erklære Krig eller slutte Fred, ophæve Forbund eller indgaa Handelstraktater, uden at der skal staa ansvarlige Ministre bagved, og uden at man i de allerfleste, vel i alle Tilfælde kommer til Rigsdagen. Jeg gad se den Krigserklæring, som ikke skulde efterfølges af Udrustninger og store Bevil-linger, og jeg gad se den Handelstraktat, som ikke er ledsaget af Forandringer i Toldloven eller anden Lovgivning. Det faktiske er, at man altid maa komme til Rigsdagen. Desuden er der efterhaanden her indført en Praksis gaaende i Retning af, at man kommer til Rigsdagen med alle Traktater, selv saadanne, som ikke kræver Forandringer i Lovgivningen, f. Eks. Voldgiftstraktater og lignende. Jeg ser derfor ikke, at der sker mindste Forandring i den bestaaende Tilstand derved, at man tager denne Paragraf ud eller laver den om, hvilket vel er Mening, til en Bestemmelse om, at uden Rigsdagens Sam-